

Muntel

**Taxandriaplein 2-58, Koedijkstraat 20-22, Van IJsselsteinstraat 15-17,
Willem van Nassaulaan 1-2-2a en 28-29-30.**

Kadastraal : 's-Hertogenbosch, C-1224	Bouwjaar : 1931
Eigenaar : Woningbouwver. Eigen Bezit	Architect : C.M. Evers
Huidige functie : beneden- en bovenwoningen	Oorspr. functie : beneden- en bovenwoningen

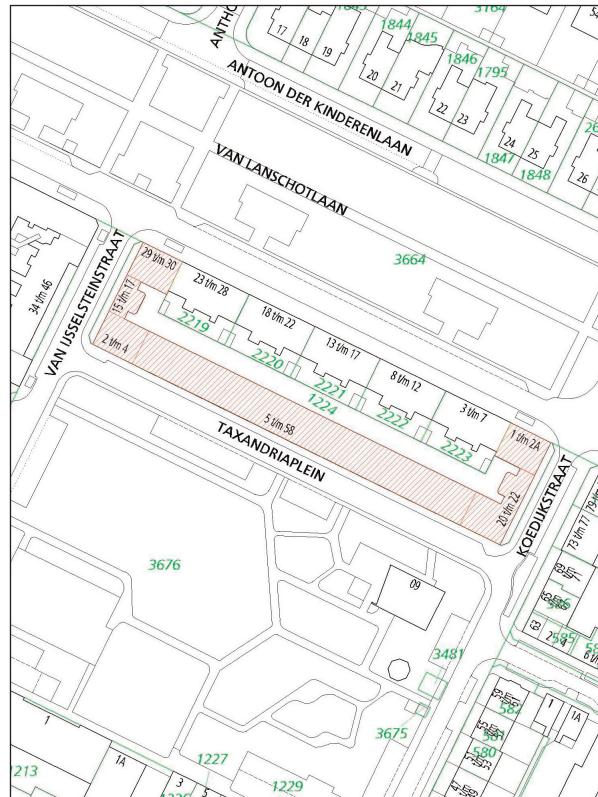
Verbouwingen :
Archief : Cultuurhistorische Inventarisatie 's-Hertogenbosch, deel 4, Muntel (1990), p. 32.

Beschrijving

Algemeen:

De eerste bebouwing op het bouwblok dat wordt ingesloten door het Taxandriaplein, de Koedijkstraat, de Van IJsselsteinstraat en de Willem van Nassaulaan werd in 1929 aan de laatst genoemde straat gerealiseerd. In 1931 werd het blok voorzien van een complex van boven- en benedenwoningen georiënteerd op het Taxandriaplein. De korte zijden van het bouwblok (de Koedijkstraat en de Van IJsselsteinstraat) werden eveneens bebouwd waardoor het complex een opvallende en bijzonder brede U-vormige plattegrond kreeg.

Het complex werd gebouwd in opdracht van de woningbouwvereniging Eigen Bezit naar ontwerp van architect C.M. Evers dat gekenmerkt wordt door de sober expressionistische vormentaal. Een gedenksteen in de gevel aan het Taxandria-plein herinnert aan deze gebeurtenis: 'Op 4 Oct. 1931 werd deze gedenksteen door Mr. Fr.J. van Lanschot, burgemeester van 's-Hertogenbosch, onthuld. Het bestuur voltooide door deze bouw haar vijfde gebouwencomplex onder leiding van den architect C.M.Evers. De uitvoering geschiedde door de firma Gebr. Struijcken.'

Voorbeeld:

De langgerekte gevel van de panden Taxandriaplein 2-58 is gemetseld in een Noords verband en voorzien van een hoge plint (met ventilatie-roosters) in hardere en donkere bakstenen. Het voegwerk is grotendeels oorspronkelijk, de lintvoegen zijn verdiept uitgevoerd, de stootvoegen zijn geknipt. De gevel is nagenoeg symmetrisch van opzet. Het middelste deel van de gevel wordt geaccentueerd doordat de gevel hier iets hoge is opgemetseld. In dit deel van de gevel bevindt zich centraal een deur met aan weerszijden een venster onder één betonnen lijst. Boven de lijst bevinden zich drie ingemetselde gedenkstenen. Deze entreepartij wordt aan beide zijden geflankeerd door twee deuren, samen eveneens voorzien van één betonnen

Overzicht van de gevels aan het Taxandriaplein.

Een woningenblok aan het Taxandriaplein.

lijst, en een groot venster. Op het niveau van de eerste verdieping bevinden zich zeven vensters waarvan de drie centrale vensters het kleinst zijn.

In de gevel zijn zowel ter linkerzijde als ter rechterzijde van het centrale deel van de gevel, vier identieke woningblokken te onderscheiden. Ieder blok is voorzien van een drie voordeuren en een venster onder een doorgaande betonnen lijst. De deuren zijn oorspronkelijke, het venster is voorzien van twee draaiende delen. Boven de lijst bevindt zich ter plaatse van iedere deur een carré van vier glazen bouwstenen.

Op de eerste verdieping is de gevel per woningblok voorzien van vier vensters waarvan de binnenste twee zijn uitgevoerd met twee draaiende delen en de buitenste twee, die groter zijn, uitgevoerd met een groot vast en een kleiner draaiend raam. Alle vensteropeningen in de gevel hebben een halfsteens bovendorpel en keramische raamdorpelstenen.

De gevel wordt afgesloten met een bakgoot op klossen. De verspringt een aantal decimeter ter plaatse van het middendeel van de gevel als ook ter plaatse van de woningblokken op de hoeken. Onder de goot is een lijst van twee baksteenlagen uitgemetseld. Het dak, dat is gedekt met klein Romaanse pannen, is voorzien van een aantal dakkapelletjes onder een plat dak en met een bakgoot op klossen. De kapellen zijn voorzien van drie vensters waarvan er twee draaiend zijn uitgevoerd.

De gevel aan het Taxandriaplein en de Van IJsselsteinstraat.

Linkerzijgevel (voorgevel Van IJsselsteinstraat 15-17 en de rechterzijgevel van Willem van Nassaulaan 28-30):

De woningen grenzend aan de korte zuidoostzijde van het bouwblok hebben een ondiepe voortuin die met een laag opgemetselde tuinmuur van de openbare ruimte is afgescheiden. De gevel bestaat uit drie delen; de kopgevels van de bebouwing aan de Willem van Nassaulaan en het Taxandriaplein met daartussen het enigszins lagere geveldeel dat behoort tot de adressen Van IJsselsteinstraat 15-17. De kopgevels die qua uitvoering niet afwijken van de overige gevels hebben twee vensterassen en zijn afgewerkt met een lijst van uitgemetseld siermetselwerk. De zijgevel van de Willem van Nassaulaan 28-30 heeft een grote variatie aan vensters, het hoekvenster op de begane grond vormt een karakteristiek element dat wordt benadrukt door de uitkragende betonnen latei die is toegepast. De zijgevel van Taxandriaplein 2-4 maakt een meer gesloten indruk door de toepassing van

De gevel aan de Willem van Nassaulaan en de Van IJsselsteinstraat.

een aantal kleine vensters die per drie zijn gegroepeerd. Wel is in de gevel een origineel erkervenster aanwezig. Het deel van de gevel behorende bij de adressen Van IJsselsteinstraat 15 en 17 heeft op de begane grond twee voordeuren en links daarvan twee brede vensters. De in glazen bouwstenen gerealiseerde bovenlichten worden van de voordeuren gescheiden door een uitkragende betonnen lijst die over de gehele breedte van de gevel is doorgezet en zo een horizontale geleiding tot stand brengt. Het linkervenster op de begane grond is gevatt in een uitgemetselde erker. Op de verdieping is dit dynamische element doorgezet in de vorm van een erkervenster. Ter linkerzijde van dit venster bevindt zich een klein balkonnetje, ter rechterzijde bevindt zich één breed en twee smallere vensters, mogelijk behorende tot de badkamer.

De gevel aan de Willem van Nassaulaan en de Koedijkstraat.

Rechterzijgevel (voorgevel Koedijkstraat 20-22 en de zijgevel van Willem van Nassaulaan 28-30):

Deze gevel is spiegelidentiek aan de gevel aan de korte zuidoostzijde.

De voorgevel aan de Willem van Nassaulaan:
De gevels van de woningblokken Willem van Nassaulaan 1-2-2a en 28-30 zijn identiek aan de gevel van de woningblokken gericht op het Taxandriaplein.

De gevels op het binnenterrein (achtergevels):
De aan het omsloten binnenterrein grenzende gevels zijn vanaf de openbare weg niet zichtbaar.

Interieur:

Het interieur valt buiten de context van het onderzoek.

Redengevende omschrijving

Het woningcomplex heeft monumentale waarde vanwege de bouwstijl, de karakteristieke vormgeving van de gevels, de kenmerkende bouwmassa en de architect. Het complex is beeldbepalend en heeft als onderdeel van een groter opzet ensemblewaarde.

Als project van de woningbouwcorporaties ten tijde van de grote woningnood in de jaren '20 en '30 van de twintigste eeuw is het complex op lokaal niveau van sociaal-economische betekenis en geldt het als een representatief voorbeeld voor een bepaalde fase in de stadsontwikkeling van 's-Hertogenbosch.

Datum verkenning: 26 mei 2004

Fotografie: M. Bimmel

Veldwerk: M. Bimmel en A.G. Oldenmenger

Tekst rapportage: A.G. Oldenmenger